
SERİ

B

CİLT

50

SAYI

1

2000

1951-2000
50.yıl

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

ORMAN FAKÜLTESİ

DERGİSİ

**ORMAN ENDÜSTRİSİ MAKİNALARI VE İŞLETME ANABİLİM DALI
ÖĞRETİM ELEMANLARININ İ.Ü. ORMAN FAKÜLTESİ DERGİSİ B SERİSİNDE
YAYINLANAN MAKALELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ**

Prof.Dr.Ahmet KURTOĞLU¹⁾

Kısa Özet

Bu makalede, 1977 yılında kurulmuş ve daha sonra çeşitli yapılanmalar içinde bulunarak bugüne kadar gelmiş olan Ormançılık Hukuku Anabilim Dalı öğretim elemanlarının kuruluşundan bu yana İ.Ü. Orman Fakültesi Dergisi A ve B Serilerinde yapmış oldukları yayınlar biraraya getirilmiştir.

1. GİRİŞ

Orman Endüstri Mühendisliği Bölümü idari yapısında yer alan 4 Anabilim Dalından biri olan Orman Endüstrisi Makinaları ve İşletme Anabilim Dalı 6 Kasım 1982 tarih ve 2547 sayılı YÖK yasasıyla kurulmuştur. Anabilim Dalı sorumluluğundaki derslerin Orman Ürünleri ve Mobilya Sanayinin, ürün tasarımı, konstrüksiyon, ağaç malzeme işleme tekniği ve makineleri, üretim teknolojisi, kalite kontrolü ve standardizasyon, üretim planlaması gibi işletmecilik, derslerinden oluştuğu görülmektedir. Anabilim Dalı öğretim elemanları ilgili oldukları çalışma alanlarına uygun olarak 56 adet makaleyi bu dönem içerisinde İ.Ü.Orman Fakültesi Dergisi B serisinde yayımlamışlardır.

Anabilim Dalı Başkanlığına kurulduğu tarihten, 1.10.1985 tarihine kadar Prof.Dr. Yılmaz BOZKURT vekalet etmiştir. 1985 tarihinden itibaren ise Prof.Dr. Ahmet KURTOĞLU Anabilim Dalı Başkanlığını yürütmektedir. Anabilim Dalı öğretim elemanları: Prof.Dr.Ahmet KURTOĞLU, Doç.Dr. Ercan TANRITANIR, Doç.Dr.K.Hüseyin KOÇ, Y.Doç.Dr. Tuncer DİLİK, Uzman Dr. Baki AKSU, Ar.Gör. Seda GÖZLÜKLÜOĞLU ERDİNLER ile İ.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü kadrosunda 35. maddeye göre Ar.Gör. Derya SEVİM KORKUT ve Ar.Gör.Mehmet NACAR'dır. 2.1.1997 tarihinde Prof.Dr. Haluk ÜNLİĞİL yaş haddi ile, 16.2.1999 tarihinde Prof. Dr.Melikşah YILDIRIM kendi isteği ile emekli olarak, 15.2.1995 tarihinde Ar.Gör.Metin KAHVECİ, 5.4.1999 tarihinde de Ar.Gör. Ünsal ÖNER istifa ederek Anabilim Dalından ayrılmışlardır.

¹⁾ İ.Ü. Orman Fakültesi Orman Endüstrisi Makinaları ve İşletme Anabilim Dalı

Bu çalışmada Anabilim Dalı öğretim elemanlarınca kuruluşundan günümüze dek hazırlanan ve İ.Ü. Orman Fakültesi Dergisi B serisinde yayımlanan makaleler yıllar ve konuları itibarıyla gruplanarak değerlendirilmiştir.

2. YAYINLANAN MAKALELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İ.Ü.Orman Fakültesi Dergisi B serisinde yayımlanan makaleler 1978-1981 yıllarını kapsayan dönem, 1982-1990 yıllarını kapsayan dönem ve 1991-1999 yıllarını kapsayan dönem şeklinde değerlendirilmiştir.Bu ayırmamada Anabilim Dalının kuruluşu(1982) ve Anabilim Dalındaki gelişmeler dikkate alınmıştır. Başlangıç yılı olarak 1978'in alınması Anabilim Dalı öğretim elemanlarının ilk yayınlarının yayımlandığı yılın 1978 olmasındandır. Anabilim Dalı 1982 yılında kurulmuş olmasına rağmen, öğretim üyelerinin bazılarının daha önce İ.Ü. Orman Fakültesi Faydalanma Kürsüsünde çalışmalarıdır.

1.1 1978-1981 Dönemine Ait Yayımlanan Makalelerin Değerlendirilmesi

1978-1981 yılları arasında yapılan yayınlar genelde bugünkü Orman Endüstri Mühendisliği Bölümünün kuruluşunun alt yapısını oluşturan İ.Ü. Orman Fakültesi Faydalanma Kürsüsünün çalışma alanına giren konulardaki yayınlardır. Yayınlar mobilya ve levha ürünleri ve orman endüstri işletmeciliği alanlarındadır. Bu dönemde Prof.Dr.Ahmet KURTOĞLU ve Prof.Dr. Melikşah YILDIRIM'ın çalışmaları yayımlanmıştır.

Prof.Dr.Ahmet KURTOĞLU, yapılandırılmış Tabakalı Ağaç Yapı Elemanları, Odunun İşlenme Özellikleri, Prof.Dr. Melikşah YILDIRIM, Orman İşlerinde Zaman Kavramı ve Zaman Etüdü Metotları, Orman İşçilerinin Eğitimi ve Türkiye İçin Önemi ve Bazı Ergonomik Deneme Aletleri alanında çalışmalar yapmışlardır.

1.2 1982-1990 Dönemine Ait Yayımlanan Makalelerin Değerlendirilmesi

Anabilim dalının kurulmasıyla birlikte Anabilim Dalının çalışma alanına giren konularda daha yoğun çalışmaların yapıldığı görülmekle birlikte genelde Orman Endüstri Mühendisliği Bölümü'nün kuruluş amacına da uygun olarak diğer Anabilim Dalı öğretim elemanları ile birlikte ortak çalışmaların bu dönemde de devam ettiği anlaşılmaktadır.

1982-1990 döneminde mobilya, doğrama ve levha ürünleri konularında Prof.Dr.Ahmet KURTOĞLU, Doç.Dr. Ercan TANRITANIR, Y.Doç.Dr. Tuncer DİLİK ve Ar.Gör. Metin KAHVECİ tarafından gerek Orman Endüstri Mühendisliği öğretim elemanlarının gerekse diğer üniversitelerin öğretim elemanlarının da desteği alınarak 9 adet makale yayımlanmıştır.

Mobilya, doğrama ve levha ürünleri konularında yayımlanan makaleler; Türkiye ve Bazı Avrupa Ülkelerinin Mobilya Üretimi ve Dış Ticareti, Mobilya Yapımında Kullanılan Ağaç Malzemeler, Mobilya Stilllerinin Tarihi Gelişimi, Kapı ve Pencere Endüstrisinde Kullanılan Ağaç Türleri, Orman Ürünleri Sanayiinde Formaldehid Ayrışması ve Çevre Sağlığına Etkileri, Mobilya Üretiminde Kalite Kontrol ve Standardizasyon Esasları, Mobilya Tasarımı, Pencereelerde Koruma ve Bakım Önlemleri ile Ahşap Mobilya ve Yapı Elemanı Üretiminde Kullanılan Birleştirme Şekilleri gibi konular sanayii işletmelerinin beklentilerine cevap verebilecek şekilde seçilmiş ve sunulmuştur.

1982-1990 dönemi içerisinde, ağaç malzeme yüzey işlemleri, fiziksel ve mekanik ağaç teknolojisi ile orman endüstri işletmeciliği konularında da yayımlanmış makaleler vardır. Ağaç malzeme yüzey işlemleri konusunda bu dönemde Prof.Dr.Ahmet KURTOĞLU ve Ar. Gör. Metin

KAHVECİ çalışmıştır. Fiziksel ve mekanik ağaç teknolojisi konusunda yine Prof.Dr.Ahmet KURTOĞLU hem bireysel hem de Orman Endüstri Mühendisliği'nin diğer öğretim üeleriyle ortaklaşa bir çok makale yayımlanmıştır, Orman ve Orman Endüstri İşletmeciliği konularında 16 adet makale yayımlanmıştır. Prof. Dr. Melikşah YILDIRIM, Orman Mühendisliği Bölümü Ormancılık İş Bilgisi dersinin de yürütücüsü olduğu için bu dönemdeki yayımları genellikle orman endüstrisi işletmeciliği alanındadır. Prof.Dr. Ahmet KURTOĞLU, Doç.Dr. Ercan TANRITANIR ve Arş.Gör. Metin KAHVECİ'nin de orman endüstri işletmeciliği konusunda yayımlar yaptığı anlaşılmaktadır.

Ağaç malzeme yüzey işlemleri konusunda yapılan yayımlar; Ağaç Malzemenin Kimyasal Olmayan Yolla Korunması Olanakları, Pencereerde Yüzey İşlemleri, Yüzey İşlemi Uygulama Teknikleri şeklindedir.

Odunun Rutubet Halleri, Ağaç Malzemede Ağırlık İlişkileri, Ağaç Malzeme Denge Rutubetinin Karadeniz Bölgesindeki Dağılımı, Bazı Deniz aşırı Ağaç Türlerinin Kullanım Yerleri, Bazı Önemli Açık ve Koyu Renkli Afrika Ağaç Türleri, Maun Yerine Kullanılabilen Afrika Ağaç Türleri ve Sığla Odununun Bazı Özelliklerini içeren makaleler 1982-1990 döneminde fiziksel ve mekanik ağaç teknolojisi konusunda İ.Ü. Orman Fakültesi Dergisi B serisinde yayımlanmış makalelerdir.

Orman Endüstri İşletmeciliği konularında yayımlanmış makalelerin içerikleri aşağıdaki şekilde özetlenebilmektedir. Makine Donanımının Kullanımında İş Fizyolojisi, Türkiye'de ve Dünyada Ağaç Endüstrisi Makinaları Üretimi ve Ticareti, Avusturya'da Ormancılık İş Bilgisi Alanındaki Bazı Teknik Uygulamalar, Ormanda Hasat Tekniği ve Kazalardan Korunma Tedbirleri, REFA Enstitüsü-Darmstadt, REFA Öğretmenliği Eğitimi, Orman İşlerinin Mekanizasyonu ile İlgili Ergonomik Sorunlar, Ormancılıkta İş Etüdü, Ormancılıkta İş Ölçümü, Orman İşlerinde Zaman Etüdü Değerlendirmesi, Orman İşlerinde İş Değerlendirme, Ağaç Endüstrisinde Kontrol Esasları, Ağaç Endüstrisinde İş Güvenliği, Çok Yerde Çalışma, Kalite Kontrolü ve Değerlendirilmesi, Üretim Sistemleri ve İmalat Sistemleri.

1.3 1991-1999 Dönemine Ait Yayınlanan Makalelerin Değerlendirilmesi

Bu dönemde de diğer dönemlerde olduğu gibi mobilya, doğrama ve levha ürünleri, yüzey işlemleri, odun biyolojisi ve orman endüstri işletmeciliği konularında yayımlanmış makaleler vardır.

Mobilya, doğrama ve levha ürünleri konusunda 3, yüzey işlemleri konusunda 1, odun biyolojisi konusunda 1, orman endüstri işletmeciliği konusunda 6 makale yayımlanmıştır. Mobilya, doğrama ve levha ürünleri konularında Prof.Dr.Ahmet KURTOĞLU, Doç.Dr.Ercan TANRITANIR, Y.Doç.Dr. Tuncer DILIK, ağaç malzeme yüzey işlemleri ve odun biyolojisi konularında Prof.Dr.Ahmet KURTOĞLU ve Prof.Dr. Haluk ÜNLİGİL, orman endüstri işletmeciliği konusunda da Prof.Dr.Ahmet KURTOĞLU, Doç.Dr.Ercan TANRITANIR, Doç.Dr.K.Hüseyin KOÇ, Uzman Dr. Baki AKSU ve Ar.Gör.Seda GÖZLÜKLÜOĞLU ERDİNLER'in çalışma yaptığı görülmektedir.

Bu dönemde mobilya, doğrama ve levha ürünleri konularında yayımlanmış makaleler: Mobilya Endüstrisinde Standardizasyonun Önemi, Mobilya Fabrikasında Fiziksel Planlama, Lamine Doğrama Profili Üretimi Koşulları ve Kalite Kontrol İşlemleri konularını içermektedir. Ağaç malzeme yüzey işlemleri konusunda; Pencereerde ve Parkelerde Yüzey İşlemleri başlığı ile 2 makale, yine Odun İşleyen Yer Aerosollarında Mantar Sporları ve Bunların Sağlığa Etkileri Konusunda da bir odun biyolojisi çalışma alanına giren makale yayımlanmıştır. Orman endüstri işletmeciliği çalışma alanında yayımlanan makalelerin konusu ise aşağıdaki şekilde sıralanmıştır. Mobilya

Endüstrisinde Yardımcı Tesislerin Düzenlenmesi, Kolmogrov-Smirnov Testi ile Toplum Yapısının Sınanması, Bir Çekmece Atölyesinde İmalat ve Montaj Hattının Dengelenmesi, Teknolojik Gelişim ve Orman Ürünleri Endüstrisi, Özelleştirme ve ORÜS ile Mobilyada Kullanıcı İlişkileri ile Seçiminde Dikkat Edilecek Hususlar .

Prof.Dr. Ahmet KURTOĞLU ve Melikşah YILDIRIM tarafından yayımlanmış ve yukarıda belirlenen sınıflamaya dahil olmayan genel konularda 3 adet makalenin daha olduğu görülmektedir. Bunlar; Yenilenebilir Enerji Kaynakları, Ormanda Bölmeden Çıkarma ve Hasat İşlerinde Sınırlayıcı Faktörler adlı yayınlardır ve 1980 ve 1989 yıllarında yayımlanmışlardır.

3. SONUÇ

Orman Endüstrisi Makinaları ve İşletme Anabilim Dalı 1982 yılında kurulmuş olup, 18 yıllık geçmişe sahiptir. Anabilim Dalı öğretim elemanlarının İ.Ü. Orman Fakültesi Dergisi B serisinde yayımlanan ilk makalelerinin tarihi 1978 yılına kadar gitmektedir. Toplam 56 adet makale yayımlanmıştır.

Anabilim dalının kuruluşuna kadar, Anabilim Dalı çalışma alanının dışında ancak, İ.Ü. Orman Fakültesi Faydalanma Kürsüsünün çalışma alanına giren fiziksel ve mekanik ağaç teknolojisi ve odun biyolojisi gibi konularda da diğer Anabilim Dalı öğretim elemanları ile ortaklaşa çalışmalar yapılmış, bu durum her 3 dönemde de azalarak devam etmiştir. Özellikle 1991-1999 yıllarını içeren dönemde üretim teknolojisi ve orman endüstri işletmeciliği konularındaki çalışmaların sayıca arttığı görülmektedir.

Özellikle son 10 yılda gelişme hızını daha da artıran orman ürünleri ve mobilya sanayiide uygulamaya dönük çalışmalara olan gereksinim hızla artmaktadır. Bu nedenle gerek Anabilim Dalımız gerekse Orman Endüstri Mühendisliğinin diğer Anabilim Dallarının öğretim elemanlarının ortaklaşa çalışmalarla işletmelerin gelişiminde yardımcı olacak çalışmaları sürdürmeleri gereklidir. Bu güne kadar olduğu gibi, bundan sonrada gerek yurt içi gerekse yurt dışındaki gelişmelerin izlenmesi, endüstriyel gelişmeler ve ihtiyaçlar doğrultusunda Türkiye koşullarını ve Türkiye'nin hedeflediği Avrupa Birliği ve Uluslar arası boyutu dikkate alan çalışmaların İ.Ü.Orman Fakültesi B serisinde ilgililerin bilgisine sunulması Anabilim Dalımızın temel hedefleri arasında bulunmaktadır.

KAYNAKLAR

1. İ.Ü. Orman Fakültesi Dergisi; B- Serisi, 1978/2, 1979/2, 1980/2, 1981/2, 1983/1, 1983/2, 1984/1, 1984/2, 1984/3, 1985/1, 1985/2, 1985/3, 1985/4, 1986/3, 1986/4, 1987/1, 1987/2, 1987/3, 1987/4, 1988/2, 1988/4, 1989/1, 1989/2, 1989/3, 1989/4, 1990/1, 1990/3, 1991/1-2, 1991/3-4, 1992/1-2, 1992/3-4, 1994/1-2, 1995/3-4, 1997/1-2-3-4 sayıları.